

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupený Mgr. Evou Štauderovou, advokátkou se sídlem Masarykovo náměstí 329, Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2018, č. j. 29 Af 90/2015 – 158, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 7. 6. 2018, č. j. 29 Af 90/2015 – 158, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2015, č. j. 22660/15/5200-10421-706486. Žalovaný výše specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí – dodatečný platební výměr – Finančního úřadu pro Zlínský kraj (dále též „správce daně“) ze dne 8. 4. 2014, č. j. 772905/14/3301-24801-702877, kterým správce daně žalobci doměřil daň z příjmu fyzických osob za zdaňovací období roku 2011 ve výši 645 195 Kč a současně mu uložil povinnost uhradit penále ve výši 129 039 Kč.

[2] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti podal návrh na přiznání odkladného účinku. Ten odůvodnil tím, že se v předchozím řízení o žalobě před krajským soudem úspěšně domohl přiznání jejího odkladného účinku (usnesením ze dne 15. 10. 2015, č. j. 29 Af 90/2015 – 130), a proto žádá i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Je si vědom toho, že přiznání odkladného účinku žalobě automaticky nezakládá nárok na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ale má za to, že důvody uplatněné v řízení před krajským soudem nadále trvají. Na tyto důvody, které rozebral v návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 27. 9. 2015 a v jeho doplnění ze dne 1. 10. 2015, stěžovatel bez dalšího odkazuje.

[3] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

[4] Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu krajského soudu sp. zn. 29 Af 90/2015 následující skutečnosti. Stěžovatel navrhl přiznání odkladného účinku v žalobě ze dne 17. 9. 2015. Odůvodnil to zejména tím, že výkon napadeného správního rozhodnutí by představoval velmi výrazný zásah do jeho majetkových práv. Není schopen doměřenou daň jednorázově zaplatit, výkon rozhodnutí by tak postihl veškerý jeho majetek, omezil jeho podnikání a způsobil by mu neodčinitelnou újmu. Stěžovatel dále uvedl, že oproti minulosti podniká po doměření příslušných částek již omezeně a jeho příjmy jsou podstatně nižší, než jak tomu bylo v době, která je předmětem žaloby. Rovněž jeho obchodní společnost APOL TRANS utlumila činnost, takže stěžovatel aktuálně nedisponuje prostředky na uhrazení daně včetně příslušenství. Je ovšem majitelem určitého počtu nemovitostí, které lze využít k zajištění pohledávky žalovaného, aniž by bylo nezbytné bezprostředně přistoupit k výkonu rozhodnutí. Tomu odpovídá i okolnost, že Finanční úřad pro Zlínský kraj rozhodnutím ze dne 8. 9. 2015, č. j 1571118/15/3301-80541-707340, rozhodl o zřízení zástavního práva k zajištění pohledávky na všech nemovitostech stěžovatele. Stěžovatel na důkaz svých tvrzení předložil zmiňované rozhodnutí Finančního úřadu pro Zlínský kraj, dále výpisy z bankovních účtů za měsíc srpen 2015, rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Zlín ze dne 10. 11. 2014, které se týkalo nedoplatku stěžovatele na pojistném a penále ve výši 265 571 Kč a které stěžovateli povolilo placení doplatku na pojistném a penále ve splátkách, a nakonec výpis hospodaření z daňové evidence ke dni 7. 9. 2015.

[5] Na výzvu krajského soudu doplnil stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku žaloby podáním ze dne 27. 9. 2015. V něm uvedl, že výše všech doměřených daní včetně příslušenství představuje částku 2 657 696 Kč (kromě doměření daně z příjmu fyzických osob byla stěžovateli za období roku 2011 a 1. čtvrtletí roku 2012 doměřena též daň z přidané hodnoty, žalobu proti příslušnému rozhodnutí žalovaného v této souvislosti posuzoval krajský soud v řízení vedeném pod sp. zn. 29 Af 88/2015 – pozn. soudu). Dále stěžovatel v tomto podání blíže popsal svou majetkovou situaci. S odkazem na již doložené výpisy z účtu uvedl, že disponuje peněžními prostředky ve výši cca 8 tis. Kč. Vlastní také movité věci v účetní hodnotě 147 tis. Kč, které jsou již velmi opotřebované. Částku doměřené daně tedy nelze z těchto prostředků uhradit. Příjmy má pouze z nákupu a prodeje šterků a kameniva a z pronájmu (viz dále). Stěžovatel dále popsal, že vlastní soubor nemovitých věcí, konkrétně areál sloužící k prodeji šterků a kameniva a k provozování kamionové dopravy. Tento areál má podle konzultace se soudním znalcem hodnotu přibližně 49 mil. Kč. Stěžovatel předmětný areál pronajímá. V případě výkonu rozhodnutí by se podstatně snížila prodejní cena tohoto areálu. Pokud by došlo k prodeji pouze některých nemovitostí, byla by závažným způsobem narušena funkčnost areálu jako celku. Stěžovatel uvedl, že tato hrozící újma je významná a výrazně by omezila jeho ekonomické fungování. Protože došlo k uplatnění zajišťovacího prostředku v podobě zástavního práva na nemovitostech stěžovatele, nehrozí ani žádná újma jiným osobám. Na podporu uvedených tvrzení stěžovatel k podání přiložil sestavu movitého majetku ke dni 27. 9. 2015, soupis nemovitých věcí a vybrané obraty osobních daňových účtů z daňového portálu.

pokračování

[6] Stěžovatel poté návrh na přiznání odkladného účinku žaloby doplnil ještě podáním ze dne 1. 10. 2015. V něm uvedl, že další újmu způsobenou výkonem napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že prodejem areálu, případně jednotlivých nemovitostí, by nedošlo pouze ke snížení hodnoty celého areálu, ale především k narušení ekonomického fungování stěžovatele. Jak již stěžovatel uvedl dříve, disponuje pouze příjmy z pronájmu tohoto areálu a z prodeje štěrku a kameniva uskutečňovaného v tomto areálu. Pokud by krajský soud odkladný účinek žalobě nepřiznal a stěžovatel by nakonec byl v soudním řízení úspěšný, nebylo by již možné tuto újmu zhojit.

[7] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud usnesením č. j. 29 Af 90/2015 – 130, přiznal žalobě odkladný účinek, přičemž uvedl, že stěžovatel prokázal existenci dostatečně závažné, aktuální a reálné újmy, která mu v souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí hrozí. Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel doloženými podklady dokumentoval svoji aktuální ekonomickou situaci. Po jejím zhodnocení měl krajský soud za to, že současné splnění peněžitých povinností uložených žalobci dodatečnými platovými výměry ve spojení s rozhodnutími žalovaného, by mohlo nepochybně mít závažný dopad na stěžovatelovo hospodaření, zejména na jeho *cash flow*. Celková doměřená částka není ve vztahu k doloženým příjmům, výdajům a zůstatkům na bankovních účtech stěžovatele za rok 2015 pouhou nepoměrnou veličinou.

[8] Kasační stížnost zásadně nemá podle § 107 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Soud upozorňuje na mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je mimořádným opravným prostředkem. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti tedy odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé a výjimečné případy.

[10] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58 (publ. Pod č. 3270/2015 Sb. NSS; všechna rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz) splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[11] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, k tomu, aby mohl být kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně

a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy tak má stěžovatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11), který musí v odůvodnění svého návrhu konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50).

[12] Stěžovatel neuvedl, v čem spatřuje nenahraditelnou újmu. Pouze bez dalšího odkázal na řízení před krajským soudem a na důvody, které uváděl v návrhu (a jeho doplnění) na přiznání odkladného účinku žaloby. To samo o sobě vznik bezprostřední a vážné újmy na straně stěžovatele neprokazuje.

[13] Za této situace Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Soud nepřehlédl, jaká tvrzení a důkazy stěžovatel předestřel v řízení před krajským soudem (viz výše v odstavcích [4] až [6]), avšak v řízení o kasační stížnosti neuvedl ani nedoložil nic konkrétního. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že důvody pro přiznání odkladného účinku žaloby souvisely s celkovou majetkovou a ekonomickou situací stěžovatele v roce 2015, tedy v době před více než třemi roky. To ostatně krajský soud v usnesení č. j. 29 Af 90/2015 – 130, výslovně zmínil a při svém rozhodování přihlížel k řádně doložené aktuální hospodářské situaci stěžovatele (viz i odstavec [7] výše).

[14] Stěžovatel ničím neosvědčil, že od roku 2015 u něj nedošlo k žádným změnám. Z logiky věci vyplývá, že celkové majetkové a finanční poměry stěžovatele nemohou být po uplynutí tří let zcela totožné. Ocenění movitého i nemovitého majetku, jehož výši stěžovatel doložil krajskému soudu v září 2015, se v průběhu času mění (u movitých věcí dochází k jejich opotřebení, ceny nemovitostí klesají či stoupají v závislosti na různých faktorech). Stěžovatel rovněž nikterak nedoložil zůstatky na svých bankovních účtech, Nejvyšší správní soud nemůže vycházet ze stavu za srpen 2015. Není dále zřejmé, zda stěžovatel aktuálně podniká, jakými disponuje příjmy, jaké má dluhy, jaký je stav na jeho osobních daňových účtech či jaký vlastní majetek.

[15] Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 – 74). Tak tomu ovšem v posuzovaném případě nebylo.

[16] Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nebyla naplněna již první z podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (výkon

pokračování

nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat bezprostřední a vážnou újmu). Za této situace není třeba zkoumat splnění ostatních zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku dle § 73 odst. 2 s. ř. s., tedy disproportionálnost případné újmy a absenci rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[17] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že nebyly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[18] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jak rozhodne ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu